PC-KEISARI

🛡️ Huijausviestin tarkistus Lensillä -pikaopas

Näin tarkistat epäilyttävän viestin puhelimen omilla Google-työkaluilla – ja näin toimit, jos ehdit jo painaa linkkiä.

👥 Itseopiskeluun · Taso: ei ennakkotietoja · ⏱ n. 15–20 min lukuaikaa

🤔 Milloin tarkistan?

Tarkista aina, kun viesti saa sinut epäröimään. Huijausviesti yrittää saada sinut toimimaan nopeasti ennen kuin ehdit miettiä. Tarkistus kestää minuutin, ja sen voi tehdä koskematta viestin linkkeihin.

📋 Näistä merkeistä tunnistat epäilyttävän viestin

1. Viestissä on linkki, josta pitäisi kirjautua, maksaa tai "tarkistaa" jotain.
2. Viesti kiirehtii tai uhkaa: "maksa tänään", "tilisi suljetaan", "paketti palautetaan".
3. Lähettäjä väittää olevansa pankki, viranomainen, kuljetusyhtiö tai läheinen uudesta numerosta.
4. Sinulta pyydetään pankkitunnuksia, korttitietoja tai vahvistuskoodia.

💡 **Muista:** pankki tai viranomainen ei koskaan pyydä tunnuksiasi tekstiviestillä, sähköpostilla tai puhelimessa. Tämä sääntö pätee aina, vaikka tarkistus näyttäisi mitä tahansa.

🔁 **Muistatko: mitä et koskaan tee ennen tarkistusta?**

Et paina viestin linkkiä etkä vastaa viestiin. Tarkistukseen riittää, että viesti näkyy näytöllä.

⭕ Ympyröi ja hae – oman puhelimen viesti

Helpoin tapa, jos epäilyttävä viesti on omassa Android-puhelimessasi. Viesti ympyröidään sormella suoraan näytöltä, ja Google arvioi tekoälyn avulla, onko se huijaus.

📋 Näin teet sen

1. Avaa viesti niin, että se näkyy näytöllä. **Älä paina linkkiä.**
2. Paina pitkään näytön alareunan kotipainiketta tai navigointipalkkia (ohut viiva näytön alareunassa).
3. Näyttö muuttuu hieman ja sen päälle tulee hakupalkki. Piirrä sormella ympyrä viestin tekstin ympärille.
4. Lue ylös tuleva vastaus. Siinä kerrotaan, näyttääkö viesti huijaukselta ja miksi.

❓ Entä jos pitkä painallus ei avaa Ympyröi ja hae -toimintoa?

Kaikissa puhelimissa toimintoa ei ole, tai se on asetuksista pois päältä. Käytä silloin Google Lensiä kuvakaappauksen kanssa (katso kohta "Lens kuvakaappauksesta").

🔁 **Muistatko: miten Ympyröi ja hae käynnistetään?**

Painamalla pitkään kotipainiketta tai näytön alareunan navigointipalkkia. Sitten viesti ympyröidään sormella.

📷 Lens kameralla – toisen puhelimen näyttö tai kirje

Tällä tavalla voit tarkistaa viestin, joka on jonkun toisen puhelimessa, tietokoneen näytöllä tai paperikirjeessä. Kuvaat viestin omalla puhelimellasi Google Lensillä.

📋 Näin teet sen

1. Avaa omasta puhelimestasi Google-sovellus ja paina hakukentän kamerakuvaketta. (Androidissa voi olla myös erillinen Google Lens -sovellus.)
2. Suuntaa kamera epäilyttävään viestiin. Pidä puhelin vakaana ja niin lähellä, että teksti näkyy selvästi.
3. Paina hakupainiketta (laukaisinta). Rajaa tarvittaessa sormella vain viestin alue.
4. Jos vastaus ei kerro suoraan, onko kyse huijauksesta, kirjoita hakukenttään kysymys: **Onko tämä huijaus?**

💡 **Vinkki:** näytöltä kuvatessa kuvaan tulee helposti heijastuksia tai raitoja. Käännä toisen puhelimen näytön kirkkaus suuremmaksi ja kuvaa hieman vinosta kulmasta, jos heijastus häiritsee.

🔁 Muistatko: missä tilanteessa tämä tapa on paras?

Kun viesti ei ole omassa puhelimessasi: esimerkiksi läheisen puhelimessa, tietokoneen näytöllä tai paperilla.

🖼️ Lens kuvakaappauksesta – toimii myös iPhonessa

Jos Ympyröi ja hae ei toimi puhelimessasi tai käytät iPhonea, ota viestistä ensin kuvakaappaus ja tarkista se sitten Lensillä.

📋 Näin teet sen

1. Avaa viesti. Ota kuvakaappaus: Androidissa paina yhtä aikaa **virtapainike** + **äänenvoimakkuus alas**, iPhonessa **sivupainike** + **äänenvoimakkuus ylös**.
2. Avaa Google-sovellus ja paina hakukentän kamerakuvaketta (Lens).
3. Valitse kuvien joukosta juuri ottamasi kuvakaappaus.
4. Rajaa tarvittaessa viestin teksti ja lue vastaus. Kysy tarvittaessa: **Onko tämä huijaus?**

❓ Entä jos iPhonessa ei ole Google-sovellusta?

Lens kuuluu Google-sovellukseen, joka ladataan App Storesta. Pyydä tarvittaessa läheistä auttamaan asennuksessa. Asennus on maksuton.

🔁 Muistatko: miten kuvakaappaus otetaan Android-puhelimessa?

Painamalla yhtä aikaa virtapainiketta ja äänenvoimakkuuden alas-painiketta.

🔍 Miten luen vastauksen?

Googlen mukaan vastaus näytetään vain silloin, kun sen järjestelmä on vastauksestaan erittäin varma. Siksi on tärkeää ymmärtää, mitä vastaus tarkoittaa – ja mitä se ei tarkoita.

📋 Näin tulkitset tuloksen

1. **Vastaus kertoo, että viesti on todennäköisesti huijaus:** älä paina linkkiä äläkä vastaa. Poista viesti ja estä lähettäjä.
2. **Vastauksessa näkyy vain hakutuloksia:** tämä *ei* tarkoita, että viesti olisi turvallinen. Kysy erikseen "Onko tämä huijaus?" ja noudata silti varovaisuutta.
3. **Olet edelleen epävarma:** soita lähettäjälle itse etsimästäsi numerosta (esimerkiksi pankkikortin takaa tai yrityksen verkkosivuilta), älä viestissä olevasta numerosta.

❓ Entä jos Lens sanoo, ettei viestissä näy huijauksen merkkejä?

Tekoäly voi erehtyä, ja uudet huijaukset voivat olla sille tuntemattomia. Jos viesti pyytää tunnuksia, korttitietoja tai maksua linkin kautta, älä toimi sen mukaan – tuloksesta riippumatta.

🔁 Muistatko: tarkoittaako puuttuva varoitus, että viesti on turvallinen?

Ei. Tekoäly voi erehtyä tai jättää vastaamatta. Jos viesti pyytää tunnuksia tai maksua linkin kautta, se on aina syytä jättää huomiotta.

🚨 Jos painoit jo linkkiä tai annoit tietoja

Toimi heti – nopeus on tärkeintä. Huijatuksi joutuminen ei ole häpeä: huijarit ovat taitavia ja viestit uskottavia.

📋 Näin toimit

1. **Annoitko korttitiedot?** Sulje kortti heti soittamalla korttien sulkupalveluun **020 333**. Palvelu on auki ympäri vuorokauden.
2. **Annoitko verkkopankkitunnukset, teitkö maksun tai hyväksyitkö jotain pankkisovelluksessa?** Soita heti omaan pankkiisi. Numero löytyy pankkikortin takaa tai pankin verkkosivuilta.
3. Tee jälkeenpäin rikosilmoitus poliisille (poliisi.fi) ja kerro tapahtuneesta läheiselle.

💡 **Vinkki:** kirjoita oman pankkisi sulkunumero valmiiksi puhelimen yhteystietoihin nimellä "Pankki – sulkupalvelu". Hätätilanteessa sitä ei tarvitse etsiä.

🔁 **Muistatko: mihin numeroon soitat, jos annoit pankkikortin tiedot huijarille?**

Korttien sulkupalveluun 020 333. Verkkopankkitunnuksista soitat omaan pankkiisi.

🧭 Mikä tapa sopii mihinkin?

Tilanne	Käytä tätä
Viesti on omassa Android-puhelimessa	⭕ Ympyröi ja hae: pitkä painallus kotipainikkeesta, ympyröi viesti
Viesti on toisen puhelimessa, tietokoneella tai paperilla	📷 Lens kameralla: kuvaa viesti omalla puhelimellasi

iPhone tai puhelin ilman Ympyröi ja hae -toimintoa	🖼️ Kuvakaappaus + Lens Google-sovelluksessa
Vastaus ei kerro selvästi	Kirjoita: **Onko tämä huijaus?**
Annoit jo korttitiedot	📞 Korttien sulku **020 333**
Annoit jo verkkopankkitunnukset	📞 Oma pankki heti

✅ Mitä osaan nyt?

Käy mielessäsi läpi, osaatko jo nämä asiat. Jos jokin kohta epäilyttää, palaa sen aiheen kohdalle ja lue se vielä kerran.

- [x] Tunnistan epäilyttävän viestin merkit: linkki, kiire, uhkailu, tunnusten pyytäminen.
- [x] Osaan tarkistaa oman puhelimeni viestin Ympyröi ja hae -toiminnolla tai kuvakaappauksella Lensissä.
- [x] Osaan kuvata toisen puhelimen tai paperikirjeen viestin Lensillä.
- [x] Tiedän, että puuttuva varoitus ei tarkoita viestin olevan turvallinen.
- [x] Tiedän, että kortin saa suljettua numerosta 020 333 ja verkkopankkitunnuksista soitan omaan pankkiini.